

Listina dětských práv na internetu [\[1\]](#)

1. Mám právo bádát, učit se a užívat si na internetu všechny dobré věci.
2. Mám právo nevyplňovat na internetu žádné formuláře a neodpovídat na otázky.
3. Mám právo uchovávat veškeré informace o sobě v tajnosti.
4. Mám právo se na internetu cítit bezpečně a být v bezpečí.
5. Mám právo ignorovat e-maily a zprávy od lidí, které neznám nebo kterým nevěřím.
6. Mám právo vždy požádat rodiče nebo vychovatele o pomoc.
7. Mám právo necítit se provinile, když se na obrazovce počítače objeví odporné věci.
8. Mám právo nahlásit dospělým každého, kdo se na internetu chová divně.
9. Mám právo, aby mne nikdo neobtěžoval a netrápil.
10. Mám právo, aby mi lidé na internetu prokazovali respekt.

Pravidla pro žáky k bezpečnému používání internetu [\[2\]](#)

1. Informacím na internetu přehnaně nedůvěřuj. Internet má miliony uživatelů a každý tam může zveřejnit, co se mu líbí. Aby ses zbytečně nenechal/a napálit, je dobré si ověřovat pravdivost informací.
2. Buď obezřetný/á vůči kontaktům, které jsi navázal/a na internetu. Na internetu se snadno a rychle podléhá dojmu, že lidé, se kterými se bavíš, už znáš jako své boty. Mnoho lidí se ale už podobným způsobem velmi nepříjemně spálilo.
3. Pokud tě někdo na internetu opakovaně a záměrně obtěžuje či pronásleduje, nebuď na to nikdy sám/sama a svěř se dospělé osobě, které důvěřuješ.
4. Na internetu nedělej věci, které nechceš. Nikdo z internetu nemá právo po tobě vyžadovat něco, co dělat nechceš. To je dobré mít na paměti. Někteří uživatelé používají řadu technik, jak tě k něčemu přinutit (např. abys jim poslal/a svou fotku, kontaktní údaje apod.). Například mohou vyhrožovat, že ti ublíží, pokud jim v něčem nevyhováš. Po takových výhrůžkách se neváhej svěřit rodičům nebo jiné dospělé osobě, které důvěřuješ. Také někdy vyhrožují, že se spojí s tvými rodiči a vše jim o tobě poví, pokud v něčem nevyhováš. Takových lidí si nevěšmej. Rozhodně se takto nenech přemluvit k něčemu, co sám/sama dělat nechceš.
5. Nezapomeň na pravidla slušného chování. Ta platí i pro komunikaci na internetu.

NETIKETA – Nejčastější zásady [3]

1. Nezapomínejte, že na druhém konci jsou lidé, a ne počítač. To, co napíšete do počítače, byste možná dotyčnému nikdy neřekli do očí. Dodržujte obvyklá pravidla slušnosti normálního života. Co je nevhodné v obvyklém životě, je samozřejmě nevhodné i na internetu. Nebuďte zbytečně útoční či agresivní. Nejste středem kybervesmíru. Neočekávejte, že každý hned všeho nechá, jen aby odpověděl na váš dotaz.
2. Pokud se dostanete do sporu a ten se přiosťří, argumentujte k věci. Nepoužívejte osobní invektivy nesouvisející s předmětem sporu. (Jste to, co píšete. Ostatní o vás zpravidla nic nevědí – jak vypadáte, co děláte, jaké máte vzdělání a životní zkušenosti. Udělají si o vás obrázek čistě na základě vašich textů – dopisů či příspěvků do diskuse. Vyplatí se věnovat jim patřičnou pozornost, a to po obsahové i formální stránce).
3. Zjistěte si taktně, s kým mluvíte. Internet je přístupný lidem z celého světa, a v každé zemi platí jiná morálka. Co je dovolené na americkém chatu, nemusí být dovolené na arabském, a to platí o všech podobných skupinách. Politika, náboženství a podobné problémy by proto měly být diskutovány s maximálním taktem a v mezích slušnosti.
4. Berte ohled na druhé. Ne každý má tak dobré internetové připojení jako vy. (...) Neposílejte proto zbytečně velké e-mailové zprávy, a posíláte-li přílohy, komprimujte je. Při posílání velkých obrázků, např. na diskusní server, využijte funkci náhledu obrázku.
5. Nezapomínejte, že váš příspěvek bude čtenáře stát čas a přenosové pásmo. Zodpovídáte za to, že je nebude (nebudou) považovat za vyplývané. Buďte struční. Pište k věci a omezujte balast. Nemáte-li co nového k tématu sdělit, raději nepište vůbec.
6. Jasně identifikujte obsah svého sdělení (v položce „Věc“ elektronického dopisu, v nadpisu komentáře apod.), abyste adresátům usnadnili rozhodnutí, zda je pro ně obsah zajímavý.
7. Je vhodné psát s diakritikou. Vyvarujete se tak nedorozumění. Nekomolíte rodnou řeč. Snažte se používat správný pravopis. Nebuďte grobián, nezveřejňujte nepravdivé, nebo i pravdivé, ale choulostivé informace.
8. Pomáhejte v diskusích. Pokud má někdo v diskusi nějaký problém, odpovězte mu, pokud znáte odpověď. Někdo jiný zase pomůže vám. Platí zásada: „Napřed poslouchej, pak piš.“
9. Než se v diskusi zeptáte, zkuste se porozhlédnout po existující odpovědi. Použijte vyhledávací službu, podívejte se do archivu konference či na často kladené dotazy a odpovědi. Pokud zopakujete stokrát zodpovězený elementární dotaz, snadno sklídíte podrážděné reakce.
10. Pokud požadujete odpovědi elektronickou poštou, je slušné poslat pak jejich shrnutí a dát ostatním k dispozici, co jste se dozvěděli.
11. Respektujte soukromí jiných. Pokud vám omylem přišla zpráva, která vám nepatří, je vhodné ji smazat a taktně upozornit odesílatele na jeho chybu.
12. Nezneužívejte svou moc či své vědomosti. Pokud jste správce serveru, máte sice přístup k poště ostatních, ale nemusíte ji neustále kontrolovat jenom tak z nudy, a pokud umíte hackovat, nemusíte to pořád zkoušet.
13. Odpouštějte ostatním chyby. I vy je děláte. Nevysmívejte se jim a nenadávejte na ně.
14. Nešířte hoaxy (anglické slovo hoax označuje podvod, mystifikaci či žert, na internetu se vyskytuje nejčastěji v podobě falešných varování). Zahrnují Internet. Pokud vám přijde hoax, zdvořile upozorněte jeho odesílatele, že takové jednání je nevhodné.
15. Nerozesílejte spam a reklamu, nepřeposílejte ptákoviny – stokrát provařené žertovné obrázky apod.
16. Neporušujte autorská práva.

Zdroje:

- [1] Nadace Naše Dítě. (nedatováno). *Bezpečný internet dětem*. [online]. [dat. cit. 13. 3. 2020]. Dostupné z: <https://www.nasedite.cz/kampan/bezpecny-internet-detem-67/>
- [2] Černá, Alena et al. (2013). *Kyberšikana: průvodce novým fenoménem*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. s. 133–137.
- [3] Kovářová, V., Meteláková, Pekařová, L., Pekař, R., Rottová, N. *Kyberšikana a její prevence – příručka pro učitele*. (2009). Člověk v tísni, o.p.s., pobočka Plzeň. DRAGON PRESS s.r.o. Plzeň. s. 40–41.